

PARLAMENTUL EUROPEAN

2014 - 2019

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

2014/2237(INI)

22.4.2015

PROIECT DE RAPORT

referitor la reducerea inegalităților, în special a sărăciei în rândul copiilor
(2014/2237(INI))

Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

Raportoare: Inês Cristina Zuber

PR_INI

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	8

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la reducerea inegalităților, în special a sărăciei în rândul copiilor (2014/2237(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, adoptată la New York la 20 noiembrie 1989,
- având în vedere Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap, adoptată la New York la 13 decembrie 2006,
- având în vedere articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Carta Socială Europeană revizuită,
- având în vedere Recomandarea Comisiei din 20 februarie 2013 intitulată „Investiția în copii: ruperea cercului vicios al defavorizării” (C(2013)778),
- având în vedere raportul Comisiei intitulat „Ocuparea forței de muncă și evoluțiile sociale în Europa în 2012”,
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 15 februarie 2011, intitulată „O agendă a UE privind drepturile copilului” (COM(2011)0060),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 16 decembrie 2010 intitulată „Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziunea socială și teritorială” (COM(2010)0758),
- având în vedere Comunicarea Comisiei din 4 iulie 2006, intitulată „Către o strategie a UE privind drepturile copilului” (COM(2006)0367) și Rezoluția Parlamentului pe aceeași temă din 16 ianuarie 2008¹
- având în vedere raportul Eurofound intitulat „Al treilea sondaj european privind calitatea vieții – Calitatea vieții în Europa: impactul crizei”,
- având în vedere raportul Eurofund (2013) intitulat „Al treilea sondaj european privind calitatea vieții – Calitatea vieții în Europa: inegalitățile sociale”,
- având în vedere Rezoluția sa din 27 noiembrie 2014 referitoare la cea de a 25-a aniversare a Convenției ONU privind drepturile copilului²,
- având în vedere Rezoluția sa din 4 iulie 2013 referitoare la impactul crizei asupra

¹ JO C 41 E, 19.2.2009, p. 24.

² Texte adoptate, P8_TA(2014)0070.

- accesului grupurilor vulnerabile la îngrijire¹,
- având în vedere Rezoluția sa din 15 noiembrie 2011 referitoare la Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale²,
 - având în vedere rezoluția sa din 8 martie 2011 referitoare la sărăcia în rândul femeilor în Uniunea Europeană³,
 - având în vedere Rezoluția sa din 20 octombrie 2010 referitoare la rolul venitului minim în lupta împotriva sărăciei și în promovarea unei societăți incluzive în Europa⁴,
 - având în vedere Rezoluția sa din 9 octombrie 2008 referitoare la promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, inclusiv a sărăciei infantile în Uniunea Europeană⁵,
 - având în vedere Rezoluția sa din 16 ianuarie 2008 referitoare la strategia UE privind drepturile copilului⁶,
 - având în vedere raportul organizației „Salvați Copiii” intitulat „Child poverty and social exclusion in Europe” (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 5,
 - având în vedere raportul Biroului de Cercetare al UNICEF (2014) intitulat „Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries” (Copiii recesiunii: impactul crizei economice asupra bunăstării copiilor în țările bogate),
 - având în vedere raportul Rețelei europene anti-sărăcie (EAPN) și al EUROCHILD (2013) intitulat „Towards children's well-being in Europe - explainer on child poverty in the EU” (Către bunăstarea copiilor în Europa - expunere privind sărăcia copiilor în UE),
 - având în vedere raportul Centrului de cercetare Innocenti al UNICEF (2012) intitulat „Measuring child poverty: New league tables of child poverty in the world's rich countries” (Evaluarea sărăciei infantile: noi clasamente ale sărăciei infantile în țările bogate ale lumii),
 - având în vedere raportul științific final al DRIVERS: „Social Inequalities in early childhood health and development: a European-wide systematic review” (Inegalitățile sociale în sănătatea și dezvoltarea copiilor de vârstă mică: o evaluare sistematică la nivel european), Londra, septembrie 2014,
 - având în vedere Statisticile UE referitoare la venit și la condițiile de viață (EU-SILC), 2013,
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 30 septembrie

¹ Texte adoptate, P7_TA(2013)0328.

² JO C 153 E, 31.5.2013, p. 57.

³ JO C 199 E, 7.7.2012, p. 77.

⁴ JO C 70 E, 8.3.2012, p. 8.

⁵ JO C 9 E, 15.1.2010, p. 11.

⁶ JO C 41 E, 19.2.2009, p. 24.

2009 intitulat „Muncă și sărăcie: către o abordare globală indispensabilă”,

- având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 14 iulie 2010 intitulat „Sărăcia în rândul copiilor și bunăstarea acestora”,
 - având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European din 10 decembrie 2013 intitulat „Venitul european minim și indicatorii sărăciei”,
 - având în vedere articolul 52 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (A8-0000/2015),
- A. întrucât creșterea inegalităților sociale duce la creșterea sărăciei în rândul copiilor, copiii fiind grupa de vârstă cu cel mai mare risc de sărăcie în 19 state membre ale UE; întrucât inegalitățile sociale perpetuează defavorizarea de la o generație la alta, iar datele disponibile indică faptul că decalajul dintre bogați și săraci a crescut în întreaga UE, inclusiv în țările cu un PIB mai ridicat;
- B. întrucât distrugerea veniturilor are un impact major asupra reducerii ciclurilor inegalităților sociale;
- C. întrucât, între 2008 și 2012, numărul copiilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială în Europa (UE 27 + Norvegia, Islanda și Elveția) a crescut cu aproape un milion, majorându-se cu o jumătate de milion numai între 2011 și 2012¹, și, conform datelor puse la dispoziție de Eurostat în 2013, 26,5 milioane de copii din UE 28 sunt expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială; în UE 27, riscul de sărăcie sau de excluziune socială a crescut între 2008 și 2012 de la 26,5 % la 28 %; în 2013, în statele membre ale UE28, 28 % din populația totală sub vârsta de 18 ani a fost expusă riscului de sărăcie sau excluziune socială;
- D. întrucât este îngrijorător faptul că în țări precum Estonia, Grecia și Italia, procentul copiilor care nu au posibilitatea de a consuma carne, carne de pasăre sau pește timp de două zile consecutive s-a dublat din 2008;
- E. întrucât organizațiile subliniază faptul că principala cauză a creșterii sărăciei în rândul copiilor o reprezintă așa-numitele măsuri de austeritate (o reducere semnificativă a sprijinului social pentru copii și familii, șomajul în creștere, generalizarea locurilor de muncă precare și creșterea sarcinii fiscale); întrucât UNICEF afirmă că reducerile bugetare, în special în țările mediteraneene, au dus la intensificarea inegalităților și au contribuit la agravarea condițiilor de viață ale copiilor,² prin urmare, aceste politici încalcă drepturile copiilor și contravin obligațiilor internaționale care decurg din Convenția cu privire la drepturile copilului și Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale;

1 Salvați Copiii, „Child poverty and social exclusion in Europe” (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 5

2 Biroul de Cercetare al UNICEF (2014) „Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries” (Copiii recesiunii: impactul crizei economice asupra bunăstării copiilor în țările bogate), Raportul Innocenti nr.12, UNICEF, Biroul de cercetare, Florența

- F. întrucât familiile monoparentale, în special familiile conduse de mame singure, sunt expuse unui risc mai mare de sărăcie sau de excluziune socială (49,8 % în comparație cu 25,2 %), fapt ce se datorează procesului de feminizare a sărăciei și discriminării salariale dintre bărbați și femei;
- G. întrucât efectele sărăciei și a excluziunii sociale asupra copiilor poate dura toată viața și continua în generațiile viitoare; întrucât decalajul educațional între copiii care provin din medii socioeconomice diferite a crescut (în 11 de țări, furnizarea de servicii educaționale pentru copiii cu vârste cuprinse între 0 și 3 de ani acoperă cel mult 15 %);
- H. întrucât cheltuielile privind costurile pentru educație, în special în ceea ce privește materialele și transportul școlar, sunt, în principal, suportate de familii în majoritatea țărilor;
- I. întrucât, chiar și în țările în care dreptul la sănătate este consacrat prin lege, există mulți copii care nu au acces la un medic de familie sau dentist;
- J. întrucât toți copiii au dreptul să fie protejați împotriva abuzului, violenței și neglijenței, iar studiile au concluzionat că presiunile de natură financiară din cadrul familiei și reducerile bugetare din serviciile publice expun copiii unui risc mai mare și că așa-numitele măsuri de austeritate conduc la creșterea violenței împotriva copiilor;
- K. întrucât familiile care sunt expuse riscului de sărăcie locuiesc mai frecvent în zone nesigure și insalubre, iar 17 % din copiii din UE 28 trăiesc încă în aceste condiții, 15 țări fiind peste medie;¹ creșterea numărului de evacuări din cauza incapacității de a plăti costurile legate de locuință a determinat numeroși copii să ajungă în adăposturi;

Recomandări

1. recomandă statelor membre să mărească cantitatea, sumele, domeniul de aplicare și eficacitatea sprijinului social care vizează în mod specific copiii, dar și părinții (cum ar fi ajutorul de șomaj) și să promoveze o legislație a muncii care să garanteze familiilor securitate și drepturi sociale și să combată locurile de muncă precare;
2. recomandă statelor membre să pună în aplicare sau să consolideze prestațiile sociale universale care vizează copiii ca fiind un drept intrinsec al copilului;
3. invită Comisia să nu recomande reformulări și reduceri bugetare în serviciile publice ale statelor membre, nici să nu promoveze relațiile de muncă flexibile și privatizarea serviciilor publice, care au condus, fără îndoială, la deteriorarea drepturilor sociale ale copiilor;
4. îndeamnă statele membre să pună în aplicare și să monitorizeze planuri pentru atenuarea sărăciei infantile, punând accentul pe drepturile intrinseci ale copiilor și stabilind obiective pentru reducerea sărăciei și a excluziunii sociale;
5. îndeamnă Comisia Europeană și Parlamentul European să profite de oportunitatea

¹ Statisticile Uniunii Europene privind venitul și condițiile de viață EU-SILC (2013)

oferită de evaluarea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual pentru a majora creditele alocate Fondului social european și Programului de ajutor alimentar pentru grupurile cele mai defavorizate și a verifica dacă copiii reprezintă o prioritate în programarea și punerea în aplicare a politicilor regionale și de coeziune;

6. recomandă statelor membre ca bugetele lor naționale să conțină dispoziții vizibile și transparente privind costurile de combatere a sărăciei în rândul copiilor și să își îndeplinească datoria de a proteja copiii;
7. invită statele membre să adopte acte legislative care să apere sau să îmbunătățească drepturile de maternitate și paternitate;
8. recomandă statelor membre să dezvolte politici sociale proactive care să prevină sărăcia și ieșirea copiilor din mediul lor familial, asigurându-se că aceștia nu sunt obligați să ajungă în instituții din cauza sărăciei;
9. recomandă statelor membre să garanteze tuturor copiilor accesul la un învățământ public gratuit, de calitate, la toate vârstele, inclusiv la vârsta preșcolară, și să stabilească o proporție adecvată între profesori și elevi;
10. recomandă statelor membre să ofere gratuit materiale și transport școlar în timpul orelor de curs;
11. îndeamnă statele membre să garanteze asistență medicală universală, publică, gratuită și de calitate în ceea ce privește prevenirea și îngrijirea medicală primară, accesul la diagnostic, tratament și reabilitare, care să garanteze femeilor dreptul la sănătate sexuală și reproductivă, asigurând asistență medicală pentru copii, îngrijiri de maternitate în perioada prenatală și postnatală, în special în caz de naștere prematură, acces la medici de familie, dentiști și specialiști în domeniul sănătății mintale pentru toți copiii, și să integreze aceste aspecte în strategiile de sănătate publică la nivel național și la nivelul UE;
12. recomandă statelor membre să ofere sprijinul necesar pentru a asigura dreptul la cultură, sport și activități recreative pentru toți copiii, cu un accent deosebit pe copiii afectați de sărăcie, copiii din zonele îndepărtate, copiii cu handicap și migranții;
13. invită statele membre, în special cele în care inegalitățile sociale sunt mai mari, să consolideze drepturile sociale pe care statul trebuie să le garanteze, furnizând personal și specialiști suplimentari serviciilor de securitate socială și îmbunătățind îngrijirea medicală, psihologică și socială a copiilor;
14. recomandă Comisiei și statelor membre să dezvolte metode statistice care să nu se limiteze la indicatorul AROPE și care să integreze indicatori multidimensionali în evaluarea gradului de sărăcie pentru a ține cont de limitările evaluărilor nivelului de sărăcie relativă și de activitățile PNUD, UNICEF și OCDE;
15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și statelor membre.

EXPUNERE DE MOTIVE

În conformitate cu Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, tuturor copiilor ar trebui să li se garanteze dreptul la educație, servicii de sănătate, locuințe, protecție, dreptul de a participa la deciziile care îi afectează, dreptul la activități recreative și timp liber, la o alimentație echilibrată și dreptul de a fi crescuți în cadrul unei familii. Cu toate acestea, în cadrul UE, Convenția este departe de a fi îndeplinită.

De fapt, toate rapoartele indică o creștere a nivelului sărăciei în rândul copiilor în Europa. Între 2008 și 2012, numărul copiilor expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială în Europa (UE 27 + Norvegia, Islanda și Elveția) a crescut cu aproape un milion, majorându-se cu o jumătate de milion numai între 2011 și 2012¹; riscul de sărăcie sau de excluziune socială a crescut între 2008 și 2012 de la 26,5 % la 28 % (20,8 % dintre copii trăiau în familii cu venituri disponibile sub 60 % din media națională, 9 % locuiau în gospodării cu o intensitate foarte scăzută a muncii și 11,8% în familii aflate în stare de sărăcie); în 2013, în conformitate cu datele furnizate de Eurostat în 2013, în UE 28, 26,5 milioane de copii erau expuși riscului de sărăcie și de excluziune socială. Cu toate acestea, la analizarea datelor UNICEF, care combină datele provenite de la Eurostat cu cele de la OCDE, s-a constatat că, în 30 de țări din Europa, între 2008 și 2013, 1,6 milioane de copii trăiau într-o stare de sărăcie gravă². Este îngrijorător faptul că procentul copiilor care trăiesc în sărăcie absolută și de lungă durată (peste 3 ani) este în creștere și că, în țări precum Estonia, Grecia și Italia, procentul copiilor care nu au posibilitatea de a consuma carne, carne de pasăre sau pește timp de două zile consecutive s-a dublat începând din 2008.

Sărăcia în rândul copiilor este în creștere în paralel cu creșterea inegalităților sociale și este cunoscut faptul că în țările cu cele mai ridicate niveluri de inegalitate socială există, de asemenea, o mai mare probabilitate ca nivelul sărăciei și al excluziunii sociale în rândul copiilor să fie ridicat. „Decalajul riscului de sărăcie“, care măsoară distanța dintre pragul de sărăcie și veniturile persoanelor care trăiesc sub acesta, a crescut, ceea ce indică faptul că sărăcia s-a agravat. În UE 27, începând cu anul 2008, procentul copiilor confrunțați cu sărăcia ai căror părinți au un nivel scăzut de educație a crescut de la 55,3 % la 61 %, iar în cazul copiilor ai căror părinți au o educație superioară acesta a crescut cu doar 0,5 %³. De asemenea, este cunoscut faptul că, în UE, copiii care se nasc în cartiere sau regiuni defavorizate din punct de vedere economic, ai căror părinți au un nivel scăzut de educație și de ocupare profesională sau ai căror părinți sunt imigranți, se confruntă mai des cu un acces limitat la servicii de sănătate și educație, o tendință care s-a intensificat începând din 2008, și că părinții singuri, în special familiile conduse de mame singure, sunt expuși unui risc mai mare de sărăcie sau de excluziune socială (49,8 % în comparație cu 25,2 %), acest risc agravându-se în cazul în care părintele este șomer.

Inegalitățile sociale perpetuează dezavantajele de la o generație la alta, iar efectele negative

¹ Salvați Copiii, „Child poverty and social exclusion in Europe“ (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 5

² Biroul de Cercetare al UNICEF (2014) „Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries“ (Copiii recesiunii: impactul crizei economice asupra bunăstării copiilor în țările bogate), Raportul Innocenti nr.12, UNICEF, Biroul de cercetare, Florența, p.3

³ Salvați Copiii, „Child poverty and social exclusion in Europe“ (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 18

ale sărăciei și excluziunii sociale asupra copiilor pot dura toată viața, deoarece aceștia își formează competențe cognitive și socioeconomice la o vârstă fragedă, ceea ce înseamnă că măsurile de politică negative luate astăzi vor avea un impact negativ ireversibil asupra vieților acestor persoane și asupra societății.

Factorii care influențează cel mai mult sărăcia în rândul copiilor sunt politicile de redistribuire a bogăției și politicile privind piața forței de muncă¹, în special nivelurile de salarizare și drepturile sociale; cu toate acestea, în mai multe țări, guvernele, în conformitate cu orientările din partea instituțiilor UE, au redus ajutorul social destinat copiilor și familiilor. De exemplu, în Portugalia, între 2010 și 2013, perioadă care coincide cu perioada programului troiciei, aproape un milion de copii nu a mai primit alocația pentru copil și, între 2010 și 2012, 46 342 de familii nu au mai avut dreptul la sprijinul pentru suplimentarea venitului. Nu este o coincidență faptul că țările cu mai puțini copii în situație de sărăcie (țările nordice, Austria, Slovenia și Țările de Jos) sunt cele care aplică politici sociale mai înalte în ceea ce privește accesul la locuințe, alocația de șomaj, sprijinul pentru preșcolari, precum și accesul la educație, în timp ce în țări care investesc mai puțin în aceste măsuri - precum Grecia, Italia, Portugalia, Polonia și Spania - nivelul de sărăcie în rândul copiilor este mai ridicat.²

Prin urmare, există un consens între diferitele organizații cu privire la faptul că principala cauză a creșterii sărăciei în rândul copiilor o reprezintă așa-numitele măsuri de austeritate (o reducere semnificativă a sprijinului social pentru copii și familii, șomajul în creștere, generalizarea locurilor de muncă precare și creșterea sarcinii fiscale). UNICEF afirmă că reducerile bugetare, în special în țările mediteraneene, au intensificat inegalitățile și au contribuit la agravarea condițiilor de viață ale copiilor; prin urmare, aceste politici încalcă drepturile copiilor și contravin obligațiilor internaționale care decurg din Convenția cu privire la drepturile copilului și din Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale.

Sărăcia este multidimensională și trebuie înțeleasă nu doar ca o imposibilitate de a acoperi necesitățile de bază ale copiilor, cum ar fi hrana, îmbrăcămintea și locuința, ci și absența accesului la educație și la servicii de sănătate de calitate și incapacitatea de a participa la activități sportive, culturale și la alte activități de agrement. Pe de altă parte, nevoile cu care se confruntă copiii sunt legate în mod direct de situația socială a familiilor și, prin urmare, rezolvarea problemelor copiilor înseamnă, în mare parte, rezolvarea problemelor familiilor.

Considerăm că este esențial ca statele membre să mărească cantitatea, sumele, domeniul de aplicare și eficacitatea sprijinului și drepturilor sociale care vizează în mod specific copiii dar și părinții (cum ar fi ajutorul de șomaj sau drepturile îmbunătățite de maternitate și paternitate) și să promoveze o legislație a muncii care să garanteze familiilor securitate și drepturi sociale, să combată locurile de muncă precare, angajările ilegale și exploatarea lucrătorilor, punând în aplicare sau consolidând prestațiile sociale universale care vizează copiii ca fiind un drept intrinsec al acestora. Este important ca Comisia Europeană să

¹ Salvați Copiii, „Child poverty and social exclusion in Europe“ (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 5

² Salvați Copiii, „Child poverty and social exclusion in Europe“ (Sărăcia în rândul copiilor și excluziunea socială în Europa), Bruxelles, 2014, p. 12 (pe baza studiului tematic elaborat de Comisia Europeană referitor la măsurile de politică privind sărăcia în rândul copiilor, 2008 și al raportului Comitetului pentru protecție socială privind combaterea și prevenirea sărăciei în rândul copiilor, 2012)

acționeze în coerență cu recomandările pe care le-a adoptat la 20 februarie 2013¹, să nu recomande reformulări și reduceri bugetare în serviciile publice ale statelor membre și să propună, în schimb, o politică mai coerentă de creștere și de redistribuire a fondurilor UE. În acest scop, este, de asemenea, imperativ să se abroge guvernanta economică și tratatul bugetar. Este, de asemenea, important ca statele membre și Comisia Europeană să considere copiii drept o prioritate în programarea și punerea în aplicare a politicilor regionale și de coeziune, utilizând Fondul social european pentru a adopta măsuri de reducere a sărăciei în rândul copiilor, și să stabilească ținte și obiective de aplicare care ar trebui să fie monitorizate în mod regulat. De asemenea, recomandăm statelor membre ca bugetele naționale să conțină dispoziții mai vizibile și mai transparente pentru cheltuielile de combatere a sărăciei în rândul copiilor și să respecte obligația de a proteja copiii, punând în aplicare și monitorizând planurile de reducere a sărăciei în rândul copiilor, punând accentul pe drepturile intrinseci ale copiilor, precum și stabilind obiective pentru reducerea sărăciei și a excluziunii sociale în rândul copiilor.

Comisia Europeană și Parlamentul European ar trebui să utilizeze oportunitatea oferită de revizuirea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual pentru a majora creditele destinate Fondului social european și Programului de ajutor alimentar pentru persoanele cele mai defavorizate, transferând domeniului combaterii sărăciei și excluziunii sociale sumele care au fost alocate, de exemplu, pentru politica externă și de securitate. Este, de asemenea, important ca Comisia Europeană să pună în practică venitul european minim, astfel cum a fost susținut de către Parlament în rezoluția din 2010 referitoare la rolul venitului minim în lupta împotriva sărăciei și în promovarea unei societăți incluzive în Europa (2010/2039(INI)).

Primii ani, înainte de învățământul obligatoriu, înainte, sunt esențiali pentru dezvoltarea copiilor, deoarece în acești ani ei dezvoltă competențe fundamentale; accesul la o educație de calitate are un impact important asupra stimei de sine, a capacității de a participa la viața socială și asupra calității sănătății. Cu toate acestea, media UE privind oferta educațională pentru copiii cu vârste cuprinse între 0 și 3 de ani este de aproximativ 30%,² iar în 11 țări (România, Polonia, Slovacia, Republica Cehă, Bulgaria, Lituania, Ungaria, Malta, Austria, Croația și Letonia) aceasta nu ajunge să acopere 15%, copiii din familiile cele mai sărace având un acces limitat la serviciile de îngrijire a copiilor.³ Pe de altă parte, rata abandonului școlar în UE în 2012 a fost în medie de 13%, dar există țări în care această rată a depășit 20% (Portugalia, Spania și Malta)⁴. Prin urmare, recomandăm statelor membre să garanteze tuturor copiilor accesul la un învățământ public gratuit, de calitate, la toate vârstele, inclusiv la vârsta preșcolară, și să stabilească o proporție adecvată între profesori și elevi; recomandăm, de asemenea, ca statele membre să ofere gratuit materiale și transport școlar în timpul orelor de curs;

Copiii născuți în condiții de sărăcie prezintă un risc mai mare de a suferi de boli cronice și au mai multe probleme de sănătate. Chiar și în țările în care dreptul la sănătate este consacrat prin lege, există mulți copii care nu au acces la un medic de familie sau la dentist, din cauza

1 „Investiția în copii: ruperea cercului vicios al defavorizării” http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P8-TA-2014-0070-def_1_3 (C(2013)778), 2013

² Statisticile Uniunii Europene privind venitul și condițiile de viață EU-SILC (2013)

³ Comitetul pentru protecție socială (2012), Combaterea și prevenirea sărăciei în rândul copiilor

⁴ Statisticile Uniunii Europene privind venitul și condițiile de viață EU-SILC (2013)

absenței serviciilor publice, a medicamentelor, sau din cauza costurilor ridicate; nivelul mortalității infantile este, de asemenea, mai ridicat în familiile care provin din medii socioeconomice defavorizate.

De asemenea, problemele economice ale familiilor au avut un efect asupra creșterii problemelor de sănătate mintală în rândul părinților și al fenomenului de destrămarea familiilor, care are un impact evident asupra bunăstării psihologice și sociale a copiilor.

Este regretabil că, în țări precum Portugalia, se utilizează mai multe resurse pentru plata dobânzilor la datoria publică decât pentru serviciul de sănătate publică. Recomandăm statelor membre să garanteze asistență medicală universală, publică, gratuită și de calitate în ceea ce privește prevenirea și îngrijirea medicală primară, accesul la diagnostic, tratament și reabilitare, care să garanteze femeilor dreptul la sănătate sexuală și reproductivă, asigurând asistență medicală pentru copii, îngrijiri de maternitate în perioada prenatală și postnatală, în special în caz de naștere prematură, acces la un medic de familie, dentiști și specialiști în domeniul sănătății mintale pentru toți copiii, și să integreze aceste aspecte în strategiile de sănătate publică la nivel național și la nivelul UE.

Ar trebui remarcat faptul că 11% dintre copii trăiesc în familii care cheltuiesc peste 40% din venitul disponibil pe costuri legate de locuință (în Grecia, procentajul este de 38 %), iar ultimele rapoarte elaborate de Federația europeană a organizațiilor naționale care lucrează cu persoanele fără adăpost afirmă că locurile de cazare pentru persoanele fără adăpost sunt tot mai frecvent ocupate de femei, tineri și familii cu copii, copiii migranți fiind suprareprezențați. Solicităm statelor membre să elimine posibilitatea sechestrării și a executării silite imobiliare în cazurile în care familiile nu dispun de suficiente venituri pentru a garanta subzistența acestora, sau în cadrul procedurilor de executare silită fiscală

De asemenea, solicităm statelor membre să ofere subvenții necesare pentru a garanta dreptul la cultură, sport și activități recreative pentru toți copiii, cu un accent deosebit pe copiii care trăiesc în condiții de sărăcie, copiii din zonele îndepărtate, copiii cu handicap și migranții; pentru a proteja copiii de abuz, violență și neglijare, este important să se consolideze drepturile sociale care trebuie să fie garantate de stat, prin furnizarea de personal și specialiști suplimentari serviciilor de securitate socială și îmbunătățirea îngrijirii medicale, psihologice și sociale a tinerilor.